

РЕШЕНИЕ

№ 5380

гр. София, 24.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Г СЪСТАВ, в публично заседание на трети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Албена Александрова

Членове: Нели С. Маринова
Биляна Симчева

при участието на секретаря Виктория Ив. Тодорова
като разгледа докладваното от Биляна Симчева Въззивно гражданско дело № 20231100501954 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С решение № 20065662/04.11.2022 г. по гр. д. № 19130/2021 г. по описа на Софийски районен съд (СРС), 74 състав, е уважен изцяло предявеният от ищеца Ц. П. С. иск с правно основание чл. 200 КТ за сумата от 10000 лева за осъждане на ответниците „Н. – Ч.“ ЕООД и „А.Е.В.Т.“ АД /в качеството им на съдружници в дружество по ЗЗД „К.С. ЮГ“ – работодател на ищеца/ да заплатят, съобразно дяловете си в дружеството, обезщетение за неимуществени вреди в следствие на трудова злополука, настъпила на 12.06.2019 г., ведно със законната лихва от тази дата, както следва: „Н. – Ч.“ ЕООД - сумата от 6000 лева, а „А.Е.В.Т.“ АД – сумата от 4000 лева.

Срещу първоинстанционното решение са постъпили въззивни жалби от двамата ответници - „Н. – Ч.“ ЕООД и „А.Е.В.Т.“ АД. Подадената от „А.Е.В.Т.“ АД жалба е върната като просрочена с влязло в сила разпореждане на Софийски районен съд, поради което решението, в тази му част, е влязло в сила.

Предмет на настоящото въззивно производство, образувано по жалба вх. № 25079006/12.12.2022 г. на „Н. – Ч.“ ЕООД е първоинстанционното съдебно решение, *в частта му*, с която дружеството е осъдено да заплати сумата от 6000 лева – обезщетение за неимуществени вреди на основание чл. 200 КТ.

В жалбата са изложени подробни доводи за недопустимост, неправилност, незаконосъобразност и необоснованост на решението. Твърди

се, че „К.С. ЮГ“ ДЗЗД притежава самостоятелна работодателска правоспособност, поради което единствено то е легитимирано да отговаря по предявените срещу дружеството искове по Кодекса на труда. По същество на спора се излагат твърдения, че трудовата злополука е настъпила поради груба небрежност от страна на работника - ищец. Съдът не е съобразил, че пострадалият не е изпълнил свои нормативно уредени задължения, вменени му с длъжностната характеристика и при проведените инструктажи по безопасност на труда в качеството му на професионален шофьор. Не е преценено наличието на съпричиняване от страна на пострадалия, което обуславя намаляване на дължимото обезщетение, като при определянето му съдът не е взел предвид всички релевантни обстоятелства. Твърди, че ищецът не е спазил условията за работа, определени в специалните закони, което поведение може да бъде квалифицирано като груба небрежност от обективна и от субективна страна - чл. 201, ал. 2 КТ. Счита, че ищецът е проявил груба професионална небрежност, тъй като инцидентът е настъпил при обикновено слизване от кабината на товарния камион – дейност, включена в професионалните задължения на лице, трудово заето като шофьор. Сочи, че при трудовата злополука има съпричиняване, когато работникът извършва работата без необходимото старание и внимание и в нарушение на технологичните правила и на правилата за безопасност, като изчислява процента на съпричиняване в размер на 95% в тежест на работника. Излага твърдения, че присъденото обезщетение е прекомерно с оглед наличието на съдебна практика по сходни казуси и обществено - икономическите условия в страната към момента на настъпване на злополуката. Счита, че обстоятелството, че ищецът е имал близки, които да полагат грижи за него, е спомогнало за намаляване размера на имуществени вреди, поради което обезщетението следва да бъде допълнително намалено. Твърди и че съгласно чл. 200, ал. 4 КТ дължимото обезщетение от работодателя при настъпили неимуществени вреди следва да се намали с размера на получените суми по сключените договори за застраховане на работниците и служителите. Предвид изложеното моли за обезсилване, евентуално, отмяна на решението и за отхвърляне на предявения срещу дружеството иск, респективно за намаляване на размера на присъденото обезщетение. В откритото по делото съдебно заседание, процесуалния представител на страната поддържа жалбата и претендира разноски.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК не е постъпил отговор от ищеца Ц. П. С.. В откритото по делото съдебно заседание, процесуалния представител на въззиваемата страна оспорва жалбата като неоснователна. Представя писмени бележки със становище за допустимост и правилност на първоинстанционното решение с искане за неговото потвърждаване. Претендира разноски съобразно представен списък по чл. 80 ГПК и договор за правна защита и съдействие.

Софийски градски съд, след като обсъди доводите във въззивната жалба и събраните по делото доказателства, съгласно разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, **намира за установено следното от фактическа страна:**

Първоинстанционният съд е сезиран с искова молба от Ц. П. С. срещу ответниците „Н. – Ч.“ ЕООД и „А.Е.В.Т.“ АД /в качеството им на съдружници в дружество по ЗЗД „К.С. Юг“ / с искане, на основание чл. 200 КТ, в условията на разделна отговорност, ответниците да му заплатят общо сумата от общо 10000 лева – обезщетение за неимуществени вреди, произтекли от трудова злополука от 12.06.2019 г., както следва: „Н. – Ч.“ ЕООД сумата от 6000 лева, а „А.Е.В.Т.“ АД – сумата от 4000 лева.

Посочва се в исковата молба, че ищецът е служител по трудов договор от 11.05.2017 г., сключен с „К.С. Юг“ ДЗЗД, поради което, с оглед обстоятелството, че дружеството по ЗЗД е неперсонифициран правен субект, предявява исквете си срещу членуващите в него търговски дружества, съобразно квотата им на участие.

В исковата молба се сочи, че ищецът е заемал длъжността „шофьор“, като на 12.09.2019 г., в работно време, на паркинг в с. Подгумер, стопанистван от дружеството, при слизване от превозното средство – камион, се подхлъзнал и паднал. В следствие на падането наранил лявата си ръка, почувствал силни болки и бил откаран в УМБАЛСМ „Пирогов“, където е установено счупване в областта на китката. В деня на злополуката му е поставен гипс, а след няколко дни, поради влошаване на състоянието му, се наложило да бъде извършена операция за поставяне на плака. Твърди, че след инцидента изпитвал непрекъснато болки и силен дискомфорт, не бил в състояние да се обслужва сам и да участва в семейните задължения, за период от почти една година е бил нетрудоспособен и не е бил в състояние да работи на изпълняваната от него длъжност „шофьор“, налагало се да посещава рехабилитация и да приема медикаменти за обезболяване. Соочи, че дори към датата на исковата молба /почти две години след инцидента/ все още изпитва болки, а подвижността на ръката не е възстановена напълно.

Безспорно е по делото, а и се установява от представените писмени документи, че към датата на настъпване на злополуката – 12.06.2019 г. ищецът е заемал в „К.С. Юг“ ДЗЗД, съдружници в което гражданско дружество са ответниците по иска, длъжността „шофьор“.

От представените и приети по делото декларация за трудова злополука от 24.06.2019 г., изходяща от работодателя, и от влязло в сила като необжалвано разпореждане № 23479/26.06.2019 г. на ТП-София град на НОИ, се установява, че настъпилата на 12.06.2019 г. злополука /падане на земята при слизване от паркиран камион, довело до счупване на долния край на лявата лъчева кост/ е призната за трудова на основание чл. 55, ал. 1 КСО.

Не е спорно между страните и се установява от представените по делото две епикризи, единадесет броя болнични листове и три експертни решения на ТЕЛК, че ищецът е бил временно нетрудоспособен за периода от датата на извършването на оперативното лечение до 05.06.2020 година.

Досежно направеното от ответника оспорване / възпроизведено и във въззивната жалба/ на епикризата от 12.06.2019 г., обективизираща данни относно проведения първоначален прием на ищеца в УМБАЛСМ „Пирогов“, съдът намира, че оспорването касае документа единствено в частта му с

диспозитивен характер, в която се изложени препоръките към пациента и е посочено, че същият ходи с патерици. Доколкото в тази си част документът не обвързва съда с материална доказателствена сила, а ищецът никога не е твърдял, че инцидентът е засегнал негов долен крайник, съдът не базира правните си изводи въз основа отбелязванията в медицинския документи в тази му част.

Пред първоинстанционния съд е допусната неоспорена от страните съдебно-медицинска експертиза, изготвена на база наличните по делото медицински документи и рентгенови снимки и след извършен от вещото лице преглед на ищеца. От заключението на вещото лице се установява, че деня на инцидента /12.06.2019 г./ при проведен преглед на лицето Ц. С., са установени клинични и рентгенови данни за разместено, закрито счупване в долния край /към китката/ на лъчевата кост на лявата предраменница, което е причинило трайно /повече от 30 дни/ затруднение на движенията на левия горен крайник. В следствие на настъпило усложнение след първоначалното наместване под рентгенов контрол и локална анестезия, осем дни след инцидента е извършено и оперативно лечение с поставяне на метална остеосинтеза на счупената кост – LCP плака. Въпреки проведеното лечение, възстановителният процес се характеризира като пролонгиран спрямо средния такъв, като почти година след нараняването, крайникът все още не е бил напълно възстановен. Според вещото лице, описаната травма е типична и характерна за получаване при падане от упор по начин, описан в исковата молба. От проведения преглед на ищеца, е установено, че продължава да се наблюдава леко ограничение на свиването в пълнен обем на ръката в китката, макар и да е достигнато почти пълно функционално възстановяване на ръката. Сочи, че поставените метални остеосинтезни елементи не са отстранени, като в откритото съдебно заседание пред първоинстанционния съд разяснява, че такива пластини подлежат на премахване, отново по оперативен ред, за да се подобри функцията на ръката. Констатира, че и по време на прегледа ищецът се е оплаквал от продължаващи болки в ръката, като за продължителен период от време тези страдания са ограничавали движенията на крайника. Сочи, че такъв тип персистиращи болки могат да се наблюдават завбъдеще при натоварване и при промяна на времето, но не се характеризират с голям интензитет и рядко налагат прием на обезболяващи.

Пред първоинстанционния съд са събрани и гласни доказателствени средства чрез разпит на свидетеля Ваня Златева, живееща във фактическо съжителство с ищеца, които съдът кредитира при условията на чл. 172 ГПК, като взема предвид, че свидетелката има най-близки преки впечатления от протеклия възстановителен период. Сочи, че е разбрала за инцидента в същия ден, когато на мъжът ѝ са му поставили гипс на ръката. Тъй като болката не отшумявала, а ръката се подувала, след около 10 дни се наложило да бъде извършена операция. Сочи, че след злополуката не е ходил на работа и е стоял у дома за период от почти година, като за период от около 6 месеца, първоначално ходил всеки ден на рехабилитация с магнити, след това през няколко дни, по схема. Разказва, че ищецът изпитвал силни болки, ръката му била обездвижена, не е можел да се облича и къпе сам, тъй като е имал

забрана да я мокри, не могъл да помага в домашните задължения. Пиел е болкообезболяващи, като в началото е изпитвал затруднения да спи заради болките и ставал нощем, за да приема лекарства. Посочва, че към датата на съдебното заседание /18.05.2022 г./ работи отново като шофьор.

По делото не са ангажирани други доказателства.

С оглед на така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК, от процесуално легитимирана страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което е процесуално допустима.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението а по допустимостта му - в обжалваната част. По останалите въпроси въззивният съд е ограничен от посоченото в жалбата, с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните - т. 1 от ТР № 1 от 09.12.2013 г. по тълк. д. № 1/2013 г. по описа на ОСГТК на ВКС.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо.

По направеното от страната възражение за недопустимост на производството, поради предявяване на иска срещу ненадлежен ответник, съдът намира следното:

Дружеството, образувано по реда на ЗЗД, представлява форма за обединение на две или повече лица с оглед постигането на обща стопанска цел. Създаденото по реда на чл. 357 и сл. от ЗЗД дружество не е юридическо лице и не е самостоятелен правен субект. Правата и задълженията от дейността на дружеството не възникват за самото дружество, а са права и задължения на самите съдружници. Страна по сключваните във връзка с постигането на набеязаната цел сделки, са съдружниците и претенциите от и срещу дружеството следва да се предявяват от или срещу съдружниците. Действително, доколкото за постигането на целта на дружеството по ЗЗД е необходимо да се престира работна сила, липсва пречка такава да се наема за работа в дружеството. Резултатът от работата на наетото по трудово правоотношение лице обаче, както и правата и задълженията във връзка с това правоотношение, ще възникнат за всеки един от съдружниците в дружеството по реда на ЗЗД съобразно неговия дял. При спорове по реда на Кодекса на труда между работник/служител и гражданско дружество, исковите следва да бъдат насочени срещу всички съдружници. /В този смисъл е трайно установената съдебна практика, сред която Решение № 126 от 14.10.2011 г. на ВКС по т. д. № 701/2010 г., Решение № 306 от 17.06.2010 г. на ВКС по гр. д. № 4555/2008 г., Решение 131 от 21.03.2014 г. по т. д. 1121/2011 г. на ВКС/.

Предвид изложеното, искът за заплащане на обезщетение

законосъобразно е предявен срещу двете търговски дружества, участващи в неперсонифицирания субект – дружество по ЗЗД.

По правилността на решението въззивният съд приема следното:

Предявен е за разглеждане иск с правно основание чл. 200, ал. 1 КТ.

Съгласно чл. 200, ал. 1 КТ за вредите от трудова злополука или професионална болест, които са причинили временна неработоспособност, трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто или смърт на работника или служителя, работодателят отговаря имуществено, независимо от това, дали негов орган или друг негов работник или служител има вина за настъпването им, като дължи обезщетение за разликата между причинената вреда - неимуществена или имуществена, включително пропуснатата полза, и обезщетението и/или пенсията по общественото осигуряване (ал. 3).

За да възникне имуществена отговорност на работодателя за обезщетяване на причинените на пострадал от трудова злополука работник или служител неимуществени вреди, трябва да бъдат установени чрез пълно и главно доказване по правилата на чл. 154, ал. 1 ГПК следните материални предпоставки: 1) наличие на трудово правоотношение между ищеца и ответника; 2) злополука, претърпяна от работника или служителя в периода на трудовото правоотношение, призната за трудова по законоопределения ред; 3) вреда, водеща до неблагоприятни последици, изразяващи се в претърпени болки и страдания от пострадалия и 4) причинно - следствена връзка между злополуката и причинените неимуществени вреди, тоест те да са закономерна, естествена последица от злополуката, която е настъпила през време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и при всяка работа, извършена в интерес на предприятието.

Съгласно установената съдебна практика, имуществената отговорност на работодателя по чл. 200 КТ за обезщетяване на работника за вреди от трудова злополука има обективен характер. Работодателят носи риска от травматично увреждане на работника дори и при липса на причинна връзка между условията на труда и злополуката - съгласно чл. 200, ал. 2 КТ, работодателят отговаря имуществено и когато злополуката е причинена от непреодолима сила, както и когато е настъпила по време на почивка на работника. Затова работодателят не може да бъде изцяло освободен от задължението за обезвреда, освен когато пострадалият е причинил умишлено увреждането - чл. 201, ал. 1 КТ.

В случаите, когато пострадалият е допринесъл за увреждането, допускайки груба небрежност (чл. 201, ал. 2 КТ), размерът на обезщетението може да бъде само намален, дори и при положена от работодателя дължима грижа за осигуряване на безопасна работа. Това е така, тъй като отговорността на работодателя по чл. 200 КТ е гаранционно - обезпечителна и има обективен характер, т. е. тя е отговорност за обезщетение, за обезвреда, и не представлява санкция за неправомерно поведение на работодателя (в посочения смисъл - решение № 129/19.11.2020 г. по гр. д. № 516/2020 г. на ВКС, III г. о.; решение № 290/18.11.2015 г. по гр. д. № 15/2015 г. на ВКС, IV г. о. и др., постановени по реда на чл. 290 ГПК).

В настоящия случай горепосочените правопораждащи факти са доказани по делото. Безспорно е във въззивното производство, а и от събраните доказателства се установява, че към датата на процесната злополука между ищеца и „К.С. Юг“ ДЗЗД, в което е съдружник и ответника „Н. – Ч.“ ЕООД, е съществувало валидно трудово правоотношение, по силата на което ищецът е заемал длъжността "шофьор", както и че на посочената дата, през време и във връзка с извършваната работа – паркирана на камион в сервисно хале, слизайки от кабината на превозното средство, ищецът е загубил равновесие и е паднал, подпирайки се на лявата си ръка, вследствие на което е получил телесни увреждания.

Не се спори между страните, че посочената злополука има характер на трудова по смисъла на чл. 55, ал. 1 КСО, според която норма трудова злополука е всяко внезапно увреждане на здравето, станало през време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и при всяка работа, извършена в интерес на предприятието, когато е причинило неработоспособност или смърт. Надлежният ред за установяване на трудова злополука като елемент от фактическия състав на обективната и безвиновна отговорност на работодателя на основание чл. 200, ал. 1 КТ е нормативно определен с разпоредбите на чл. 57 и сл. КСО и Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки. След извършване на проверка, по нормативно определен ред, длъжностното лице по чл. 60, ал. 1 КСО издава разпореждане за приемане или за неприемане на злополуката за трудова по утвърден от управителя на НОИ формуляр. От една страна, то представлява индивидуален административен акт относно наличието или не на трудова злополука, а от друга страна, то е официален удостоверяващ документ за установените в него факти, и в частност за наличието на трудова злополука като юридически факт, който е елемент от фактическия състав на имуществената отговорност на работодателя. Влязлото в сила разпореждане има доказателствена сила за гражданския съд, разглеждащ спора по чл. 200 КТ и е недопустимо да се преразглежда въпросът, доколко увреждането е в причинна връзка с извършваната работа по трудовото правоотношение (така решение № 1247/09.12.2008 г. по гр. д. № 4465/2007 г. на ВКС, III г. о., решение № 319/ 22.06.2010 г. по гр. д. № 204/2009 г. на ВКС, III г. о., решение № 374/23.07.2014 г. по гр. д. № 3766/2013 г. на ВКС, IV г. о. и др.).

Получените в резултат на трудовата злополука от ищеца телесни увреждания са установени както от изготвената СМЕ, която въззивният съд кредитира изцяло като компетентно дадена и в пълнота отговаряща на поставените задачи, така и от приложената медицинска документация и от показанията на свидетелката Златева, които, след преценка по реда на чл. 172 ГПК, въззивният съд кредитира изцяло, доколкото са непротиворечиви и съответстват на останалия събран по делото доказателствен материал.

От експертното заключение на СМЕ се установява и причинно - следствената връзка между злополуката и причинените неимуществени вреди.

При така установеното съдът приема, че отговорността на ответника по чл. 200 КТ подлежи на ангажиране.

Спорните между страните въпроси във въззивното производство са свързани с размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди и наличието на съпричиняване от страна на пострадалия, в проявление на груба небрежност.

По отношение на размера на дължимото обезщетение:

Размерът на обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост на основание чл. 52 ЗЗД. В ППВС № 4/23.12.1968 г. е разяснено, че понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства при телесните увреждания могат да бъдат характерът и степента на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и др. От значение са и редица други обстоятелства, които съдът е длъжен да обсъди и въз основа на оценката им да заключи какъв размер обезщетение по справедливост да присъди за неимуществени вреди, каквито са продължителността на лечението и извършените медицински манипулации, перспективата и трайните последици, възрастта на увреденото лице и възможността да продължи трудовата си кариера и да се социализира, общественото и социално положение, икономическата конюнктура и др. Изброяването не е изчерпателно и не може да бъде, доколкото във всеки случай се касае за различни относими обстоятелства и различни проявления на съответното увреждане и вредите от него.

При така установената по-горе фактическа обстановка, при определяне размера на дължимото обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди, съдът взе предвид характера и тежестта на увреждането на здравето – травматично увреждане на левия горен крайник в областта на китката, причинило на ищеца трайно разстройство на здравето; характера и обстоятелствата, при които са получени травматичните увреждания; необходимостта от две отделни медицински интервенции – първо физическо наместване на костите под локална анестезия, а заради настъпили усложнения, съпроводени със силна болка и оток, и спешна оперативна намеса; обстоятелството, че в ръката на ищеца е поставена метална пластина, която и към датата на последното по делото заседание не е отстранена; обстоятелството, че травмата, предвид нейното естество, има пряко отношение към възможността на ищеца да упражнява професията си; дългия период на неработоспособност, продължил близо една година /11 месеца/; продължителния период на възстановяване; дългия период на болки - в началото интензивни, а в хода на възстановителния период, постепенно отслабващи, но проявяващи се и понастоящем, наложил прием на болкоуспокояващи; необходимостта от рехабилитация; причинените неудобства в битов и личен план; негативните емоционални изживявания като обичайни неимуществени вреди от такъв вид увреждане - неудобство и притеснение, вкл. че се налага ангажиране помощта на близки, състояние на

потиснатост, нарушеното чувство за себerealизация, невъзможността на ищеца да полага труд и да упражнява професията си. Съдът съобрази възрастта, на която ищецът е претърпял злополуката - 40 г., трудоспособна възраст, при която продължителната неработоспособност и липсата на добра перспектива за наемане на работа се отразява негативно на личностната самооценка, със съпътстващите негативни отражения на това състояние върху психиката, върху неговата личностна, социална и професионална реализация, периода на ползван отпуск по болест поради временна неработоспособност в пряка - причинна връзка с инцидента - в случая това е период от близо една година, но и обстоятелството, че понастоящем оздравителният процес е приключил и се наблюдава почти пълно функционално възстановяване на увредения крайник.

На последно място съдът съобрази и съществуващите в страната обществено - икономически условия към момента на настъпване на злополуката - 2019 г., както и съдебната практика по сходни казуси през същия период. При така извършената преценка, настоящият съдебен състав намира, че с определянето на обезщетение в общ размер на 15 000 лв. /или съобразно квотите в гражданското дружество – за ответника-въззивник „Н.-Ч.“ ЕООД - сумата от 9000 лева/, ще бъде постигнат справедлив баланс между претърпените вреди и паричното измерение на нуждата от обезвреда, съобразно принципа, въведен в разпоредбата на чл. 52 ЗЗД.

С оглед на това, при отправена претенция от ищеца за присъждане общо на сумата от 10 000 лева от двамата ответниците, участващи в дружеството по ЗЗД, от които от ответника-въззивник „Н.-Ч.“ ЕООД сумата от 6000 лева, предявеният иск следва да бъде уважен изцяло.

По отношение на възражението за наличие на съпричиняване при груба небрежност от страна на ищеца:

Съобразно установената съдебна практика, при трудовата злополука обезщетението може да се намали, ако пострадалият е допринесъл за увреждането си като е допуснал груба небрежност. Небрежността в гражданското право не представлява психическо отношение на дееца към извършеното, а се определя като неполагане на дължимата грижа според един абстрактен модел - поведението на определена категория лица (добрия стопанин) с оглед естеството на дейността и условията за извършването ѝ.

Грубата небрежност не се отличава по форма от обикновената, а по степен, тъй като грубата небрежност също е неполагане на грижа, но според различен абстрактен модел - грижата, която би положил и най-небрежният човек, зает със съответната дейност при подобни условия.

При трудова злополука има съпричиняване, когато работникът извършва работата без необходимото старание и внимание и в нарушение технологичните правила и на правилата за безопасност. Макар и налице обаче, такова съпричиняване не може да доведе до намаляване на дължимото обезщетение от работодателя.

Намаляване на отговорността на работодателя може да има само при съпричиняване при допусната груба небрежност - липса на елементарно

старание и внимание и пренебрегване на основани технологични правила и правила за безопасност. Поведението на работника следва да бъде окачествено като груба небрежност, обосноваваща намаляване на дължимото обезщетение на основание чл. 201, ал. 2 КТ, когато от обстоятелствата е било несъмнено ясно, че определени негови действия могат да доведат до злополука, увреждаща здравето му, но въпреки това са били предприети от работника в нарушение с установените технологични правила и правилата за безопасност, както и с проведените от работодателя инструктажи за работа, като работникът е знаел, че с тези действия би допринесъл за вредоносния резултат, но се е надявал, че ще ги предотврати - модел на поведение в гражданското право, свързан с неполагане на дължимата грижа. Само наличието на такова субективно отношение на работника, установяващо се от обективните му прояви - неполагане на грижа, каквато и най - небрежният би положил в подобна обстановка, би довело до прилагане на разпоредбата на чл. 200, ал. 2 КТ при установено нарушение на някое от правилата за безопасност на труда /решение № 125/04.05.2016 г. по гр. д. № 4417/2015 г. на ВКС, IV г. о., решение № 60/05.03.2014 г. по гр. д. № 5074/2013 г. на ВКС, IV г. о., решение № 45/08.04.2021 г. по гр. д. № 1580/2020 г. на ВКС, III г. о., решение № 268/25.03.2021 г. по гр. д. № 1030/2020 г. на ВКС, IV г. о. и др./

Съгласно чл. 154, ал. 1 ГПК, работодателят, въвел възражение за съпричиняване от страна на работника, следва да докаже, че трудовата злополука е настъпила и поради проявена от работника груба небрежност при изпълнение на работата, т. е. при условията на пълно и главно доказване работодателят трябва да установи не само, че работникът е допуснал нарушение на правилата за безопасност на труда, но че е извършвал работата при липса на елементарно старание и внимание и пренебрегване на основни технологични правила и мерки за безопасност, че не е положил грижа, каквато и най - небрежният би проявил при такива обстоятелства. Преценката за положената грижа е в зависимост от конкретните обстоятелства, при които е настъпила злополуката, от поведението на работника, съпоставено с доказателствата как е следвало да процедира и в резултат на кои негови действия е настъпила вредата. При липса на доказателства за точния механизъм за настъпване на злополуката и за действията на работника, довели до увреждането, възражението за съпричиняване поради проявена от работника груба небрежност не може да се приеме за доказано /в този смисъл решение № 62/24.02.2015 г. по гр. д. № 2798/2014 г. на ВКС, IV г. о./

Установеният по делото механизъм на настъпване на инцидента мотивира настоящата инстанция да приеме, че от страна на ответника не се установи при условията на пълно и главно доказване да е осъществена работата да е действал при груба небрежност. В случая работодателят е релевирал възражение за съпричиняване по смисъла на чл. 201, ал. 2 КТ при заявено общо твърдение, че пострадалият не е изпълнил свои установени задължения, вменени му със законовите разпоредби, като не твърди и не представя доказателства работникът да е действал в нарушение на вътрешните правила за безопасност на труда или в противоречие с проведени инструктажи.

На първо място, от страна на ответника (въззивник) не са изложени твърдения кои конкретни законови разпоредби са били нарушени от страна на работника, а от друга страна, не са събрани и никакви доказателства ищецът по какъвто и да било начин да е допринесъл за настъпването на трудовата злополука, неполагайки дори най-елементарна грижа за запазване на здравето си. При липсата на данни за причината за настъпване на злополуката, за наличието на неравности на мястото на слизване, как е слязъл и къде е стъпил ищецът и направил ли е необходимото за безопасното си слизване, не може да се приеме за доказано твърдението на въззивника, че работникът, в качеството му на професионален шофьор, е проявил професионална небрежност, поради обстоятелството, че при слизване от кабината на камиона, не е използва подкрепа от ръцете си.

Както бе посочено, изводът за съпричиняване от страна на работника не може да почива на предположения, а при липса на доказателства за осъществени от пострадалия действия в разрез с изискванията за безопасност на труда и за механизма на трудовата злополука, категоричен извод за допуснатата груба небрежност не може да се направи. По изложените съображения се налага извод, че поради неоснователност на релевираното възражение за съпричиняване по чл. 201, ал. 2 КТ, определеното обезщетение за вредите от настъпилата злополука не подлежи на намаляване.

По възражението за намаляване на обезщетението на основание чл. 200, ал. 3 и 4 КТ, въззивният съд приема следното:

Съгласно чл. 200, ал. 4 КТ, дължимото обезщетение, изчислено по правилата на предходната алинея, се намалява с размера на получените суми по сключените договори за застраховане на работниците и служителите, а съгласно определението, дадено в ал. 3 на чл. 200 КТ, дължимото обезщетение е разликата между причинената вреда - неимуществена и имуществена, вкл. пропуснатата полза, и обезщетението и/или пенсията по общественото осигуряване.

Намаляване на дължимото обезщетение според чл. 200, ал. 4 КТ се извършва само в случаите, когато пострадалият работник или служител е получил парична сума по сключени договори за задължително застраховане на работниците и служителите за риска "трудова злополука" за сметка на работодателя при условията на чл. 57 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд. В случай на изплатено застрахователно обезщетение от набраните вноски, които работодателят е превел в интерес на работника или служителя, за настъпило застрахователно събитие, изплащането от страна на работодателя на пълния размер на дължимото обезщетение би довело до двукратно обезщетяване за една и съща вреда, поради което законът предвижда, че дължимото от работодателя обезщетение се намалява с получената парична сума по застрахователния договор.

При наведено възражение по чл. 200, ал. 3 и ал. 4 КТ за намаляване на дължимото от работодателя обезщетение, ответникът – работодател е този, който носи доказателствената тежест в процеса, в условията на пълно и главно доказване, да установи обстоятелствата, че работникът е получил

обезщетение от НОИ, съответно – че е бил застрахован за риска „трудова злополука“, както и че в негова полза е било изплатено застрахователно обезщетение в определен размер.

В конкретния случай, въпреки своевременно релевираното възражение от страна на ответника за изплатено в полза на ищеца застрахователно обезщетение, и въпреки уважените доказателствени искания на ответника в тази насока, по делото не са представени доказателства, от които да е видно дали увреденият работник е получил застрахователно плащане, и ако да, в какъв размер.

Отсъстват и представени доказателства за изплатени в полза на ищеца обезщетения от общественото осигуряване, макар че следва да бъде отбелязано, че с оглед предмета на настоящото исково производство - претенция единствено за неимуществени вреди, същата не подлежи на редуциране със изплатеното от НОИ обезщетение за неработоспособност, доколкото двете заедно целят компенсирането на различен вид вреди и не може да се приеме, че съвместното им получаване би довело до неоснователно обогатяване.

С оглед на това, при липса на представени по делото доказателства в подкрепа на наведените възражения по чл. 200, ал. 3 и ал. 4 КТ, същите се явяват негодни да обосноват намаляване на приетия за справедлив размер на обезщетение по чл. 200, ал. 1 от КТ.

Поради съвпадането на изводите на двете съдебни инстанции, атакуваното първоинстанционно решение следва да бъде потвърдено в обжалваната му част, като правилно и законосъобразно.

Относно отговорността за разноски:

При този изход на спора, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, разноски се дължат единствено на въззиваемата страна.

В откритото по делото съдебно заседание страната своевременно е отправила искане за присъждане на съдебни разноски за процесуално представителство пред въззивната инстанция, с приложен списък по чл. 80 ГПК и договор за правна защита и съдействие, видно от които страните са договорили размер на адвокатското възнаграждение от 700 лева, платени изцяло в брой при сключване на договора.

Предвид изложеното и с оглед липсата на релевирано от въззивника възражение за прекомерност по чл. 78, ал. 5 ГПК, настоящият състав намира, че в тежест на въззивника следва да бъдат възложени сторените от насрещната страна разноски, съобразно доказани им реален размер.

Мотивиран от гореизложеното, Софийски градски съд, IV-Г въззивен състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20065662/04.11.2022 г. по гр. д. № 19130/2021 г. по описа на Софийски районен съд, 74 състав, в обжалваната част.

ОСЪЖДА „Н. - Ч.“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление гр. София, бул „България“, комплекс "Е.С." ****, да заплати на Ц. П. С., ЕГН *****, гр. София, „****“, сумата от **700 лв. /седемстотин лева/** - съдебни разноски във въззивното производство.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните, при условията на чл. 280, ал. 1 и ал. 2 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____